

ВЛАЖНИТЕ ЗОНИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ

Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“
2 февруари 2017

Ramsar Convention on Wetlands

**World
Wetlands Day**
2 February 2017

Wetlands for Disaster Risk Reduction

DANONE **evian.**
World Wetlands Day is made
possible by the
Danone Fund for Water.

Ramsar
Convention on Wetlands

**World
Wetlands Day**
2 February 2017

Влажните зони за намаляване риска от бедствия

Световен ден на влажните зони 2017 – включи се и ти!

Световният ден на влажните зони се отбелязва всяка година на 2 февруари. През 1971 г. на същата дата в иранския град Рамсар е подписана Конвенцията за влажните зони – Рамсарска конвенция.

Начини, по които можеш да се включиш:

- Като посетиш влажна зона
- Като организираш почистване на влажна зона
- Като се включиш във фото-конкурса (той е за участници на възраст 18-25 години)
 - о Направи снимка на влажна зона в периода между 2 февруари и 2 март 2017 година и я качи на следния линк: www.worldwetlandsday.org
- Като разкажеш на свои близка и приятели за важността на влажните зони
- Като регистрираш и качиш информация за организираното от теб събитие на www.worldwetlandsday.org

World
Wetlands Day
2 February 2017

Влажните зони за намаляване риска от бедствия

РАМСАРСКАТА КОНВЕНЦИЯ: Дейности, които ще обърнат тенденцията на загуби и деградация на влажните зони

- Единственият глобален договор, фокусиран върху екосистемите и определянето на защитени влажни зони (**Рамсарски места**), разумното използване на влажните зони и сътрудничеството в областта на трансграничните въпроси
- Брой на страните-членки на конвенцията: **169**
- Брой на Рамсарските места: 2 243
- Обща повърхност на Рамсарските места 216 338 080 ха (малко повече от площта на Мексико)

o www.ramsar.org/sites-countries/the-ramsar-sites

World
Wetlands Day
2 February 2017

Влажните зони за намаляване риска от бедствия

РАМСАРСКАТА КОНВЕНЦИЯ: Партньор за устойчиво развитие и устойчивост на бедствия

- Стратегическият план на Рамсарската конвенция включва 16 различни стратегически цели, като много от тях са свързани с управление на риска от бедствия:
 - Цел 9: Изграждане на устойчива инфраструктура
 - Цел 13: Борба с климатичните промени
 - Цел 15: Защита, възстановяване и насърчаване на устойчивото използване на земните екосистеми
- Подкрепя пет приоритета за намаляване на риска от бедствия за периода 2015-2030 година
 1. Разбиране механизма на риска от бедствия
 2. Укрепване управлението на риска от бедствия
 3. Инвестиране в намаляването на риска от бедствия
 4. Повишаване на готовността при бедствия

*Засаждане на мангрово дърво във влажна зона до град
Баланга, Филипините*

Влажните зони: важен инструмент срещу екстремните метеорологични събития

- Определение: земни площи, които са покрити с вода сезонно или постоянно и включват:
- Крайбрежни влажни зони:
 - o Мангрови гори, солени блата, естуари, коралови рифове
 - o Служат за бариера срещу вълни, като поемат част от водите при бури
 - o Защищават от ерозия
- Вътрешни влажни зони:
 - o реките и заливните равнини, блата, торфища
 - o забавят и абсорбират водните потоци, намаляват щетите от наводненията
 - o намаляват сушите
- Съхраняване въглерод срещу климатичните изменения

**World
Wetlands Day**
2 February 2017

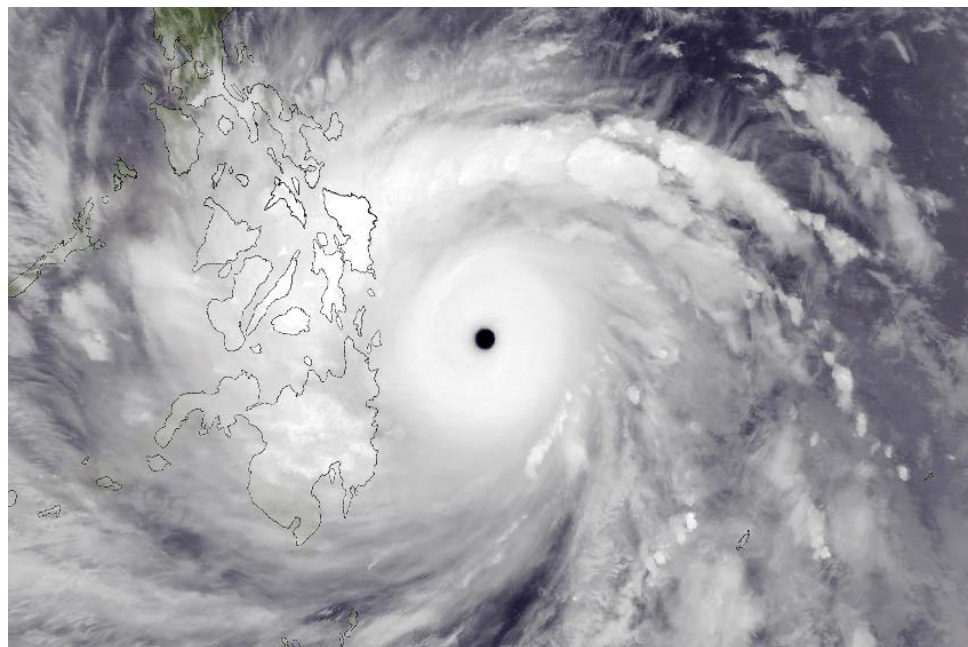

Влажните зони за намаляване риска от бедствия

Терминология: опасности срещу бедствия

Естествена опасност:

- Естествено случващо се събитие, което може да има отрицателно въздействие върху хората
- Включва наводнения, суши, земетресения, цунами, циклони / урагани, прашни бури и други екстремни събития

Тайфунът Haiyan приближава Филипините, 7 ноември 2013
Снимка: Wikipedia

Терминология: опасности срещу бедствия

Бедствие:

- Тежко разрушение, което е причинено на една общност или нация и което се състои в човешки, материални, икономически или екологични загуби
- Ефект от природни опасни събития
- Хората могат да допринесат за или да подсилят ефекта от бедствия
 - o Прекомерно водовземане, водещо до суша
 - o Пресушаване на влажни зони и обезлесяване, водещи до ерозия и наводнения в долните течения
 - o Отводняване и изгаряне на торфищата, водещо до освобождаване на въглероден диоксид

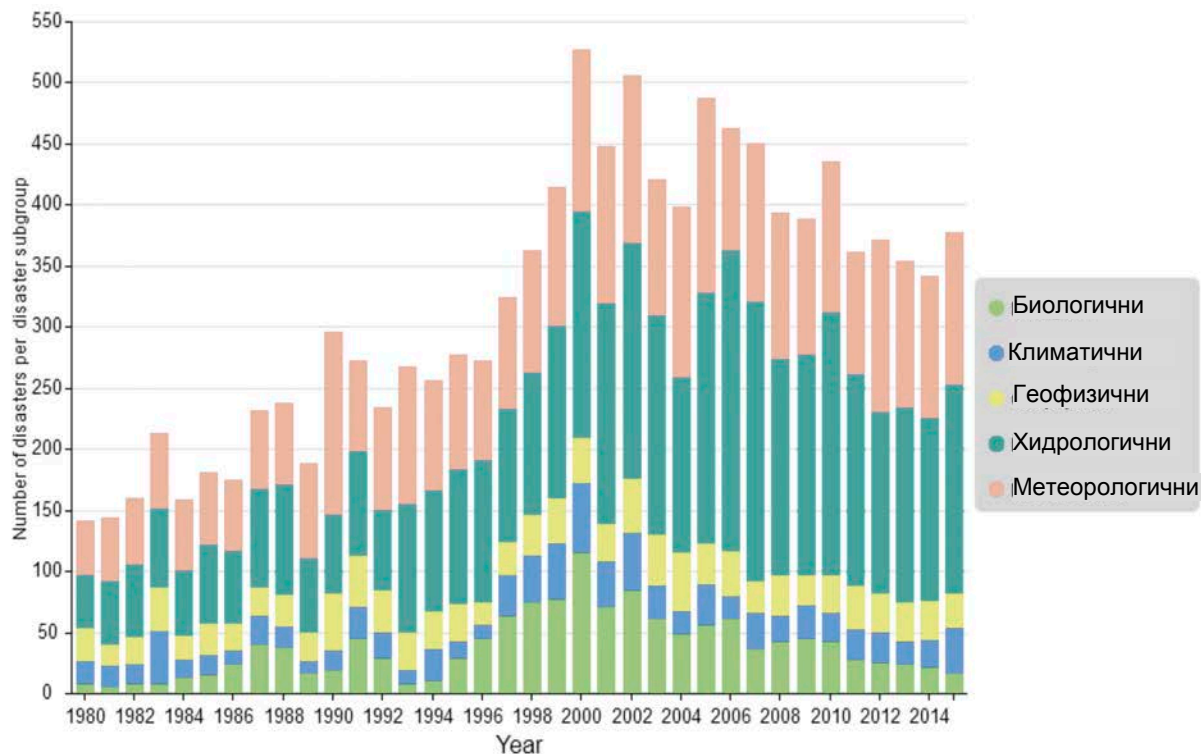

Таклобан, Филипините след тайфуна Typhoon, 2013
Снимка: Wikipedia

Бедствията стават все по-чести

- Увеличени са повече от два пъти през последните 35 години
- По-голяма част от това увеличение се дължи на времето и на събития, свързани с климата
- Геоложките събития са останали сравнително стабилни като бройка
- 90% от всички естествено възникнали бедствия са свързани с водите

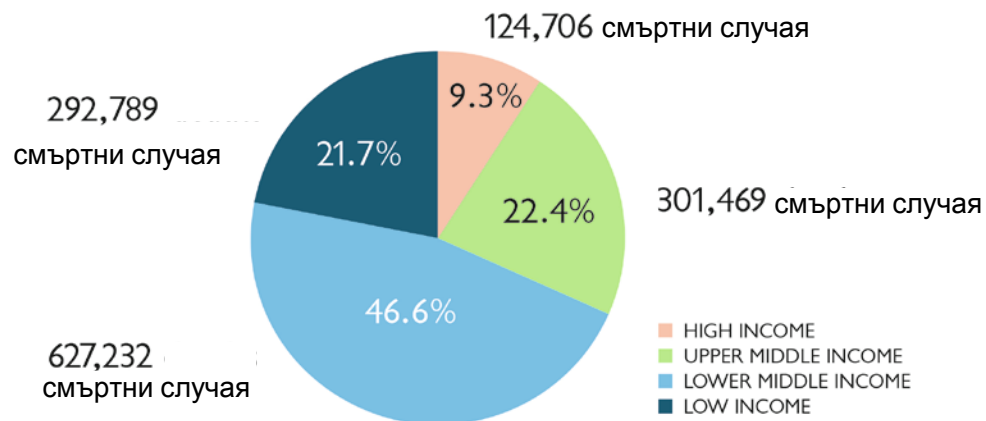

Загубите са изумителни

- Бедствията са убили 1.35 милиона хора по света за периода 1996-2015 г.
- 90% от причинените смъртни случаи се падат на страни с ниски и средни доходи
- Икономически загуби: 3.3 трилиона US-долара за периода 1980-2014 г.

Смъртни случаи , причинени от природни бедствия по страни от различните групи на доходи (1996-2015 г.)

Статистика от: *Poverty & Death: Disaster & Mortality*, CRED, 2016: p.12

**World
Wetlands Day**
2 February 2017

Влажните зони за намаляване риска от бедствия

**Влажните зони помагат преди, по време и след
бедствията:**

Влажните зони помагат преди бедствията: Подготовка / превенция

- Предварително изучаване и разбиране на риска, свързан с бедствията
- Определяне на застрашени от бури и наводнения области като защитени влажни зони
- Пример: Биосферен резерват на делтата на река Салоум в Сенегал
- Ползи:
 - о Контрол на наводненията
 - о Защита срещу брегова ерозия
 - о Осигурява сладка вода целогодишно

Делта на река Салоум, Сенегал
Снимка: Wikipedia

Влажните зони по време на бедствията: Справяне с бедствията

- Когато дойде бедствието, влажните зони поемат най-големия удар.
- Пример: Кораловите рифове в Шри Ланка по време на цунамито през 2004 година;
 - о В Хикадува, където кораловите рифове са защитени, са наблюдавани щети само на 50 метра във вътрешността от брега.
 - о В близкото селище Пералия, където е разрешен добивът на корали, щетите се разпростират 1.5 km във вътрешността.

Плаж Хикадува, Шри Ланка
Снимка: Wikipedia

Влажните зони след бедствието: Възстановяване по по-добър начин

- Позволява по-бързо възстановяване на бедстващите територии.
- Поддържа биоразнообразието.
- Идеален случай: да се изгради по-здравео, отколкото преди бедствието.
- Пример:
 - о Циклонът, който удари Одиша в Източна Индия през 1999 година
 - о Оризищата, които са били защитени с мангрови гори, възстановили производството на ориз много по-бързо, отколкото незащитените обработваеми земи

Мангрова гора в Одиша, Индия
Снимка: Wikipedia

**World
Wetlands Day**
2 February 2017

Влажните зони за намаляване риска от бедствия

**Пет влажни зони, които са помогнали за справянето с
екстремни събития:**

Пет типа влажни зони, които са помогнали за справянето с екстремни събития:

1. Мангрови гори

- Храсти и дървета, толерантни към солената вода
- Растат в плитки крайбрежни води, най-често в тропичните и субтропичните области
- Корените са свързани със сушата и предпазват от ерозия
- Всеки допълнителен километър мангрова гора може да намали дадено наводнение, причинено от буря с 50 см
- Притъпяват негативните ефекти от циклони, урагани и цунами
- Богати на въглерод тропическите гори

Мангрова гора на остров Узи, Занзибар

Пет влажни зони, които са помогнали за справянето с екстремни събития:

2. Коралови рифове

- Твърди структури, намиращи се в плитки тропически води
 - о Създадени от живи колонии на малки коралови полипи, изградени от екзоскелети на предишните поколения
- Дом са на 25% от всички морски видове
- Действат като важни бариери за вълните
 - о Защитата чрез тях спестява до 33 556 \$US на ха за година
- Малка инвестиция / голям успех:
 - о Разходи от 1 млн. US\$ на година, дадени за възстановяване на рифовете в Морския парк Фолкстоун в Барбадос може да намали годишните загуби от бури с 20 млн. US\$

Снимка: Wikipedia

Пет влажни зони, които са помогнали за справянето с екстремни събития:

3. Реки и крайречни заливаеми зони

- Реките и речните меандри създават плодородни заливаеми ивици
- Оставени непокътнати, заедно с тяхната мрежа от вътрешни езера и блата, те могат да действат като гигантски резервоар
- По време на интензивните валежи или внезапните наводнения, те могат да разлеят и съхраняват вода на широка площ
 - о Намаляват щетите надолу по течението на реката
- Много реки са коригирани, особено в близост до градовете, като по този начин се елиминира естественият контрол на наводненията

Касаманс, Сенегал

Пет влажни зони, които са помогнали за справянето с екстремни събития:

4. Вътрешни делти

- Когато водата се влива в широко, плитко вътрешно езеро, без да се източва в морето/океана, се формира т.нар. **вътрешна делта**
- В изключително сухите райони, тези сезонни потоци са силна естествена защита срещу сушата
- Делтата на река Окаванго в Ботсвана: годишно се напоява площ с размера на Белгия
 - о Дом на 200 000 големи бозайници
 - о 400 вида птици
 - о Предвазва от суша през зимата

Делтата на Окаванго, Ботсвана
Снимка: Global Wetlands Africa

Пет влажни зони, които са помогнали за справянето с екстремни събития:

5. Торфища

- Наситени с вода земи, създадени от разложен растителен материал, натрупан с течение на времето
 - o До 30 метра дълбочина
 - o Също известни като мочурища
 - o Покриват 3% от земната повърхност
- Ключов факт: торфищата складираат два пъти повече въглерод в сравнение с всички гори на земята:
 - o жизненоважен начин за смекчаване на някои ефекти от изменението на климата

Торфище в Естония

Лошото управление на влажните зони може да направи ефекта от бедствията още по-лош

- 64% от влажните зони са изчезнали от 1900 г. насам
- Превръщането на реки в канали може да направят наводненията по-мощни
- Унищожаването на мангровите гори и добивът на корали от кораловите рифове може да изложи бреговете на бури
- Изгарянето и източването на торфищата ще доведе до освобождаването на големи количества CO₂

Река Лос Анджелис, Калифорния, САЩ
Снимка: Wikipedia

**World
Wetlands Day**
2 February 2017

Влажните зони за намаляване риска от бедствия

Влажните зони: как да се грижим за тях?

Общности:

- Почистете влажните зони!
- Анализирайте как се използват влажните зони във вашия регион!
 - o Кой зависи от тях?
 - o Кой и кога ги използва?
- Приемете местни политики за насърчаване на дългосрочната им устойчивост, например:
 - o Практикуване на устойчиво рибарство и аквакултури
 - o Ограничения на улова
 - o Ограничаване строителството във влажни зони

Почистване на Рамсарско място в Гана, 2015

**World
Wetlands Day**
2 February 2017

Влажните зони за намаляване риска от бедствия

Влажните зони: как да се грижим за тях?

Политици:

- Включване на влажните зони при планирането на стратегии за борба с бедствията
- Защита на влажните зони в зоните, които са в риск от наводнения и бури
- Възстановяване на деградирани влажни зони
- Работа с местната общност за насърчаване на устойчивото рибарство, аквакултури и туризъм
- Приемане кръстосани секторни политики, особено между сектора на селското стопанство и сектора на управление на водите, за да се помогне за защитата на влажните зони

Възстановени влажни зони, Хийстингс, Нова Зеландия

World
Wetlands Day
2 February 2017

Влажните зони за намаляване риска от бедствия

Влажните зони: как да се грижим за тях?

Хората:

- Да организират или да се присъединят към акция за почистване на влажни зони
- Да станат **„Посланици на влажните зони“**, като се застъпват за тях
- Да участват в консервационни дейности и да възстановяват влажни зони
- Да използват нетоксични продукти, които не замърсяват влажните зони
- Да използват водата пестеливо

**World
Wetlands Day**
2 February 2017

Влажните зони за намаляване риска от бедствия

Благодарим Ви!

ЧЕСТИТ ПРАЗНИК!